

Ardelul

Apare Marti dimineata cu ultimele informatii politice si stiri sportive

Director: THEODOR RECULESCU

Abonamente: 1 an: 150.- lei, jum. de an: 75.- Autoritati, mari intreprinderi 1000.- Lei.

Redactia si administratia: Arad, Strada Popa I. Rusu 3

Şandramaua escrocilor se prăbuşeşte!

In pragul descoperirii unei mari panamale

Acum câţva timp, un contract arădan a semnalat cititorilor săi pericolul care-i pârte din partea unei așa zise „Reuniuni de ajutorare”, cu sediul central în Timişoara. Ce este această întreprindere, cât de serioasă e și care e adevăratul scop al ei — vom arăta în cele ce urmează pentru ca să știe și cei cari încă n'au aflat de existența „Reuniunea de ajutorare” în caz de înmormântare, cu sediul la Timişoara (observați cât de... „corect” titlu face asigurări, promițând tuturor că în caz de moarte dă ajutoare mari, până la 25.000 lei. Ajutoarele, înaintea, se dau numai a celor cari plătesc până... la ortul popii anumite rate de asigurare. Ca să te asiguri, nu trebuie să îndeplinești nici o condiție. Totul se face fără vizită medicală

prealabilă și până la vârsta de 95 ani. Frumos! — vor zice unii. Escrocherie! — zicem noi. Societăți pentru astfel de... asigurări au mai fost și toate au sfârșit prin a da faliment — vorba vine — escrocii fugind cu gologanii bieților „asigurați”. Și pentru documentare, vor cita câteva nume: „ALBINA”, din Timişoara, banca lui Titus Constantinescu din București, etc. Așa dar, o clică de șnapani au desjugat și la Arad să-l... fericească pe muritori. Au făcut o reclamă de scamatori din Moși și apoi s'au apucat de operat. Evident, s'au găsit mulți naivi cari să le cade în laț. Mulți au fost fraierii cari și-au incredințat bruma de aganiseală jidovmaghiarilor dela „Reuniune” sperând că după moartea lor cei rămași să-i jelească

se vor mângâia măcar cu ajutorul dat. Lucrurile, însă, nu stau tocmai așa. După moartea asiguraților, urmașii n'au încasat sumele ce li se cuveneau, iar cei ce-au reușit să capete banii au primit mult mai puțin, sub motiv că „Reuniunea” ar avea un ordin secret dela un oarecare ministru, în baza căruia face o reținere de 20 la sută?! (Comentariul făceti-l d-voastrel!) Partea mai tragică e că peste 200 de... „asigurați” nu și-au primit banii și aceștia au început să se agite. Şandramaua escrocilor se clatină și nu va trece mult să se prăbușească. Bine ar fi să se năntâmple aceasta cât mai curând; numai — și aci autoritățile au cuvântul — să nu carecumva s'auzim că sub dărâmături au fost prinși tot pârliții de „asigurați”. Dr. ION DIACONESCU

Teatrale

Ne-a cam pus pe gânduri năvălirea diferitelor trupe maghiare, de care am avut parte în ultimul timp. Recent Aradul a fost cinstit (?) — vorba vine — cu vizita a doi jidani pociți „Haesek și Sajo”, a căror artă consta din înșirarea vorbelor grosolane și denumită de ei „reprezentatie”. Urma apoi comicul budapestan, Salamon Bela, alt propovăduitor al artei străine. S'a anunțat o altă trupă maghiară, a cărei director (numele lui ne scapă) a avut vutezanța să facă afirmația perfidă că el ne va arăta cum se joacă teatru. Avem noi nevoie de toate acestea? Adică de trupe și de directori de teatre maghiare, cari să ne învețe cum se joacă teatru? Nu ne sufocă teatrul maghiar din Arad în destul, mai avem nevoie și de cei de peste hotar? N'avem noi artiști, în adevăratul sens nobil al cuvântului, nu ca periciunții triviali? N'avem nevoie de artiști din țara revizionismului aprig! Ca, luon-

du-ne banii, să facă propagandă revizionistă, căci e un lucru știut de toată lumea că vecinii noștri apusenii nu scapă nici un prilej pentru propagarea dogmei lor fără noimă. De ceace avem nevoie este un teatru românesc! Dar acel teatru să fie condus de oameni de breaslă și nici decum de persoane cari n'au nimica, nici în din nici în mănecă, cu arta, cum s'a mai întâmplat în trecut, fiindcă exercită fel de fel de profesii și numai ei se consideră mari conducători artistici. Căci acest soi de conducători artistici, pricep arta de a-și umple buzunarele, dar în nici un caz să conducă un teatru spre mulțumirea publicului. Ori, nu e de ajuns ca numai conducătorii să fie mulțumiți cu activitatea lor, căci la urma urmei, părerea publicului contează. Așa dar, teatru românesc cu oameni de breaslă, la granița de Vest a țării!

A. ANOS

Cetățenii vor trebui să se aprovizioneze de pe acum cu lemne de foc

BUCUREȘTI. — La ministerul de industrie și comerț au fost convocați ieri sub președinția dlui Berceanu subsecretar de stat, reprezentanții depozitelor de lemne de foc din capitală și delegații camerelor de comerț, ai căilor ferate, a Casei Autonome a pădurilor statului și municipiului București. Din discuțiile urmate din documentele prezentate, s'a făcut consta-

tarea că depozitele sunt aprovizionate complet cu lemne de foc pentru indetularea populației la prețurile curente ale pieței. Publicul consumator va trebui deci să se aprovizioneze din timp cu lemne de foc cu prețurile actuale. Mai târziu, după aplicarea tarifului de sezon al căilor ferate, prețul lemnelor va suporta o urcare nouă

—o—

Excursii în Franța, Italia, Grecia, Turcia, etc.

Asociația Academică, România Jună, în dorința de a da posibilitatea membrilor ei, precum și studenților și intelectualilor din toate categoriile sociale de a vizita: 1. Expoziția internațională dela Paris și nordul Italiei cu Venetia, Lido, Milano, lacul Como și Belgio — Parisul și împrejurimile lui: Versailles, Malmaison, Fontainebleau, precum și Coasta de Azur cu Nisa, Cagnes, Menton, Monte Carlo, Monaco, etc., organizează în timpul vacanței 2 mari călătorii de studii cu plecarea din București la 12 August și 12 Septembrie 1937. Durata fiecărei este de 20 zile. Participarea este de Lei treisprezece mii una sută pentru studenți; Lei treisprezece mii două sute pentru particulari. Locurile sunt strict limitate. 2. Excursii în Grecia și Turcia între 16—28 August 1937, cu vizi-

tarea Istanbulului — Pireu — Athena (Acropolis) Marathon — Kifisia — Corinth — Daphni — Elenis — Efilade — Vulcagieni — Phalero — Cap — Sunion. Prețul este de lei patru mii două sute cinci zeci pentru studenți și patru mii nouă sute pentru particulari. În prețul de participare se cuprinde Pașaport — Transport — întreținere — program. Revizuirea supușilor străini Ministerul muncii a trimis comisiunilor de revizuire instituite pe lângă inspectoratele muncii, instrucțiunile după care se va face revizuirea situației supușilor străini în acest an. Comisiunile de revizuire vor începe lucrările în ziua de 1 Septembrie a. c.

Ch. Severeanu:

Omar Khayyâm și catrenele lui

manieră învechită, — pare-mi-se că a privi totul în viață și în specul în literatură, un simplu mijloc de informare sociologică. a creiat o atmosferă de a profundă falsitate, care a adus consecințe furoase. Pe măsură ce această frivolă și nepăsătoare ocupație s'a intensificat, studiul printr'o prismă esențială a diferitelor opere, a trecut în grea eclipsă, — cu alte cuvinte — a împins scopul suprem al științei până la o completă anihilare. Evident, mușcătuțului s'a așezat și dur, lăsând uitarea peste toate operele clasice și da-nd unii întârziată căutau să le deranjeze, intențiile lor erau documentări, — privilegii din de vedere istoric sau sociologic — în miezul cutărei sau cutărilor. Dar o epocă nu este multualizarea unor date cu obiective și toată tradiția ei și alătea de revelări, ci mai ales esența din sufletul indivizilor ei cu și cu care greutatea culturii e, e fără îndoială bine ba-

pentru transpunerea în atmosferă și mai ales în momentul inspirativ, — a reușit să ne dea în cristale de vers românesc, nestematele Rubayate ale aceluia trubadur persan, nemuritul Omar Khayyam. Poetul dela Khorassam, în neobosita sa scrutare în viață, a fost pătruns de adâncul nimicniciei omenești. Ascultați cât de sublim redă aceasta în versuri valahe liricului neobosit, talentatul I. Ch. Severeanu: „O ușă-a cărei cheie nu s'a găsit nicicând... O vorbă auzit-am de tine și de mine, Apoi pe neașteptate căzu o'ntunecime Și'n cerul ca de ceară se stinge orice gând”.

Versificația poetului I. Ch. Severeanu cu toate că este după traducerea din englezește a lui Al. Văfianu, transpiră întru totul culoarea plastică a acelei epoci îndepărtate, de acum un mileniu; redă sufletul, cultura unui popor pe care — drept să spunem — nu-l cunoșteam în asemenea manifestări îndepărtate. D. I. Ch. Severeanu trebuie să fie mândru că a dat literaturii românești în versificație un poet orientat. Și mai ales, de felul în care l-a redat. Noi credem că „Omar Khayyam și catrenele lui” nu va fi ultima lucrare a liricului Severeanu. Fiindcă strunele cântăreților Levantului bat în portalul Turnului său de fildeș simfonia chemării pentru tălmăcirea în versuri românești. EOL

Misterioasa sinucidere a unui amorez

BUCUREȘTI. — Pe șoseaua Măgurele a fost găsit ieri dimineață un sătean în agonie. El a fost străpuns în mai multe locuri cu o furcă. Se numește Sandu și e de fel din comuna Drăgășani. Victima are urme și de mușcături de câini. Se bănuiește că

Sandu a fost victima unei drame amoroase din partea soțului eroinei acestei drame. În stare muribundă Sandu a fost transportat la spitalul Brâncovenesc din capitală. Din corpul lui câinii au rupt mai multe bucăți.

—o—

PAGINA SPORTULUI

Există un caz Phoenix?

Intr'un ziar de seară — natural și de specialitate — se cere imperios soluționarea „cazului” Phoenix prin excluderea noii promovate în serie, pentru faptul „grav” — excepțional de grav, — că nu prin mijloace prea cinstite a ajuns în fruntea Diviziei B, seria Vestică.

Nu știm precis care este rezultatul anchetei ordonate în acest „caz” și nu cunoaștem prin urmare realitatea obiectivă a faptului imputat. Nu ne putem deci pronunța asupra culpei conducătorilor echipei din Baia Mare.

Dorim să precizăm din capul locului însă, că am militat întotdeauna, în rândul aceluia ce au avut curajul de a apuca de urechi pe toți samsarii foot-ball-ului românesc. Indiferent de mijloacele de care au uzat și uzează cu scopul final de a-și crea resurse și venituri cu riscuri și muncă tot mai puțină și onorabilă. Am fost și noi de acord că, ori de câte ori era vorba de sportul românesc cu balonul rotund, să se procedeze așa cum trebuie ca soccerul nostru să fie la nivelul celor din Europa Centrală.

Nu am înțeles însă, să închidem ochii atunci când unul din cluburile simpatizate de noi — dacă se poate vorbi de așa ceva — a greșit. Am protestat cu energie întotdeauna, când am văzut că aceia ce sunt puși să diriguiească destinele sportului, deviază dela datoria lor. Dar am făcut-o aceasta în toate cazurile când ni s'a adus la cunoștință. Nu am retăcut nici când nimic. Marturie ne stă colecția ziarului nostru.

Ziarul din chestiune însă s'a sesizat imediat de a auzit numai că în contra „Phoenix”-ului din Baia Mare ar fi o anchetă în legătură cu felul cum a ajuns această echipă în fruntea seriei respective. Și tonul sever cu care cere, nici mai mult nici mai puțin, eliminarea vinovatei din seria I-a, ne miră. Că ar fi greșit conducătorii echipei dela Baia Mare, cumpărând un match, sau un jucător adversar la Craiova, nu e lucru prea grav. Dat fiind sistemul de până anul trecut, cum se promovau echipele în prima Divizie, nu credem că Băimărenii ar fi singurii cari au uzat de asemenea mijloace nepermise!?

Dacă nu ne înșală memoria în chiar seria A și în cursă după primul loc — acel atât de mult invidiat de campion național — cu ocazia unui match în Timișoara, întreaga galerie ridică tribunele în aer cu strigătele lor că matchul e cumpărat

de echipa caspe. Ziarele dela granița de Vest au inserat amănuntul cu indignare, dar în presa sportivă din capitală nu a apărut nici măcar un singur cuvânt despre acest scandal. Cu ocazia aceluși match, președintele clubului despre care se spune că ar fi vândut matchul oaspeților, la pauză, s'a ascuns în cabină de furia spectatorilor și totuși nu s'a sesizat nimeni... pentru atâta lucru!

Astăzi însă, când o echipă cum e „Phoenix” a reușit să pătrundă în seria primă a ligei noastre, trebuie găsite motive, că doar-doar să fie eliminată, fără să intereseze dacă aceia ce-i va lua locul va fi de valoare superioară sau inferioară.

Dar presupunând că „Pho-

nix” ar fi pierdut matchul cu Graiu Iovan, matchul cu pricina, și atunci cele 2 puncte retrase nu atrag retrogradarea Băimărenilor. Le mai rămân suficiente puncte pentru a se menține în locul prim al seriei lor. Apoi, prin mărirea numărului echipelor la 20, în prima serie, ar fi dat posibilitate echipei să fie promovată în seria A.

Dece se permite unei echipe din prima divizie să „aranjeze” matchurile și când e vorba de acele echipe cari după ani de muncă asiduă râvnesc la un loc mai bun, se găsesc destule insinuări pentru a le împiedica?

Sau poate, domnule Silvan și în sport aplicați maxima: Quod licet Jovi, non licet bovi?

Cercul Sportiv „Astra” în preajma unor mari înfăptuiri

ARAD. — Despre frumoasa activitate a Cercului Sportiv Astra am scris de nenumărate ori. Această asociație înființată cu scopuri bine terminate, își continuă cu deosebită intensitate programul de lucru, călăuzindu-se după dictonul — sport pentru sport. Iată pentru ce încercăm să înprospătăm bogata activitate din sânul cercului sportiv Astra.

Fabrica Astra, cu atâtea posibilități materiale, ar fi putut întemeia un club de a cărui teamă să se cutremure toate celelalte. N'a făcut-o însă, pentru că conducătorii au fost stăpâniți de alte directive în această privință.

În rândurile conducerii Astrei s'au produs câteva schimbări. Nouii veniți, impresionați de cele ce au văzut în mersul cercului sportiv, s'au declarat că vor continua să sprijine ceea ce s'a realizat cu mari jertfe. Astfel, d. Stan Vidrighin, delegatul administrativ al Uzinelor „Astra”, a primit președinția de onoare a cercului, asigurând conducerea cercului de largul dsale sprijin. Conducerea cercului a preluat-o d. Muntean Zeno, un demn urmaș al d-lui ing. Filitti, care va depu-

ne toate străduințele, să ridice Cercul Sportiv Astra la rangul ce-l merită.

Suntem informați că d. Zeno Muntean și-a început deja energica-i activitate. A procedat la primenirea cadrelor și pregătirea băcților, cari au primit cu deosebită simpatie, noul conducător. În felul acesta, vedem strălucite rezultate din partea Astrei, cum de altfel a mai înregistrat în anii trecuți.

IRIMESCU

Crișana a dispus pe teren propriu de Gloria cu 5:0 (1:0).

Tricolor—Universitatea 5:3 (2:0).
Phoenix—Olimpia (Satu-Mare) 5:0

Inaugurarea campionatului categoriei onoare Arad

ARAD. — Eri s'au jucat două partide pentru campionatul categoriei onoare.

Înțelegerea—SGA 1-1.

Grădiștenii jucând pe teren propriu au reușit un rezultat onorabil, avându-se în vedere forma SGA-ei. Au marcat: German pentru Înțelegerea și Sarkezi pentru SGA.

CAA—Titanus 3-2 (1-1)

Nouii promovați în categoria onoare au făcut un rezultat mai mult decât onorabil. Atleții au învins cu mare ușurință datorită figurei frumoase a Titanusului. Au marcat: Eberlein, Regner și Incze pentru atleți și Silvan pentru Titanus.

Transilvania a câștigat cupa „Sparta”

Sparta a învins cu 4-2 Hacoah, iar Transilvania, în urma unui joc aprig disputat a dispus la limită de Tricolor

ARAD. — Pe arena Tricolor, s'au disputat finalele pentru trofeul donat de „Sparta”. Cupa a fost câștigată de Transilvania, care a dat dovada de mai multă tehnică și însuflețire.

Sparta—Hacoah 4-2 (1-2)

Au marcat: min. 5 Iunger, min. 7 Horváth, min. 30 Banner din 11 m. min. 86 Dondea min. 87 Mari și Turi în min. 88. Hacoah a pierdut datorită formei slabe a portarului Popovici. S'au remarcat: Dudaș Turi și Horváth dela Sparta, linia de mijlocăși și Palfi dela Hacoah.

A arbitrat excelent d. Ștefan Munteanu.

BUCHUREȘTI. — În fața a 16.000 spectatori, s'au disputat două partide internaționale de football. Echipele românești au fost învinse după cum urmează:

Admira—Ripensia 5:3 (3:1).

Austria—Venus 2:1 (1:0).

TIMIȘOARA. — Chinezul

Transilvania—Tricolor 4-3 (2-0).

Transilvania a meritat victoria. O mențiune pentru color, care a jucat cu mult însuflețire chiar și în momentul când a fost condus cu 3-0. Au marcat: Mezer min. 5, Wagner min. 7, Ramon min. 49, Holosi min. 62, Șerban min. 62, Holosi min. 69 și Hesz în min. 73. S'au marcat: Racz, Kovacs și Șerban dela Transilvania; Gergely, Hollosi, Ianka I și Șerban dela Tricolor.

Arbitrajul dlui Ghiță Băbu, foarte obiectiv.

ZE

continuă seria victoriei. Eri au dispus de echipa bească Zsak cu 1-0. Goal a fost marcat în repriza de către Băișu.

DIVIZIA B.

CAMT—Șoimii (Sibiu) CFR Simeria—SGS 1-0

Albert Szabó

Mare magazin de porțelanuri și sticlărie

Arad, B-dul Regina Maria No. 20

Telefon 12-39 (În casă proprie etaj II, în sală specială)

Aranjează o mare expoziție de porțelanuri și sticlărie la

29 August 1937

pentru angrosiștii din Arad și jur

În toamnă va avea loc iarăși o mare expoziție pentru On. public din Arad și județ

Cel mai estin izvor de procurare cu prețuri inimitabile!

Dr. I. Chindler
medic primar oculist
Arad, Strada Vasile Alexandri Nr. 1, plecând în concediu de vară, suspendă consultațiile de ochi pe timpul dela 29 Iulie, până la 31 August a. c.

Dacă vrei să fi elegant îmbracă te la
M A N E A
calitate bună și prețuri de concurență
ARAD,
vis-a-vis de Prefectură
Membru la „Consum” și „Inlesnirea”

Stoic
CZÉGKA
Arad
Bul. Regina Maria 10